

متن پرسش

بسمه تعالی. سلام علیکم. حاج آقا عقلانیت دین را چگونه میتوان شناخت؟ ما انسان ها یک عقلانیتی میشناسیم که به صورت مدون در منطق و فلسفه آن را پی میگیریم. و حال آنکه عقلانیت ما شده، تنها منطق علت و معلول؛ اما عقلانیت دین، عقلانیتیست که در آن امید منطقی دارد، توبه منطقی دارد. بعنوان مثال ما اگر شرایط تحقق امری را ترتیب نداده باشیم، انتظار محقق شدنش را بی خردی و بی عقلی میدانیم؛ اگر در رانندگی احتیاط نکرده باشیم، انتظار سانحه یک انتظار دور از واقعیت نیست. اما دین جایی میفرماید اگر توبه کردید مانند اینست که گناهی نکردید، یا میفرماید همه چیز حساب کتاب و علت معلول دارد و از این خارج نمیشود، یا میفرماید اگر کم گذاشتید و اسراف کردید از رحمت الهی نا امید نشوید... خلاصه آنکه این عقلانیت دینی چطور حاصل می شود؟ الان بده میخوام تصمیمی بگیرم لکن وقتی به شرایط موجود نگاه میکنم شدمی نیست و نمیدانم جای امید بعنوان یک دستگاه که بشود روی آن حساب کرد، کجاست و آیا من میتوانم روی آن حساب بکنم یا نه..؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حکایت عقل دینی، حکایت مهمی است از آنجایی که در وصف آن فرمودند: «ما عُبِدَ به الرَّحْمَنُ» تا آنجایی که فرمودند: «علی العاقل أن یکون عارفاً بزمانه» و مسلّم، عقلانیت دینی اولاً: درک معنای بندگی می باشد؛ که در جواب سؤال شماره ۴۲۲۷۷ اشاره ای بدان شد و ثانیاً: درک زمانه است تا بیابیم تنها اشارات دین الهی توان جوابگویی به نیازهای بشر این زمانه را دارد. چه اندازه جای تأسف است که ما در مواجهه با نیازهای بشر امروز، جز از طریق قرآن و روایت، موضوعاتی را به میان آوریم که باز بر سرگردانی این بشر بیفزائیم. و چه اندازه جای تأسف است که قرآنی را با این بشر در میان بگذاریم که حکایت دیروزین این بشر می باشد و نه حکایت امروزین و فردای آن. خداوند علامه طباطبایی را رحمت کند که چه خوب متوجه نیاز بشر امروز شدند و از آن طریق، قرآن را با او در میان گذاشتند. موفق باشید